

Pomniki, popiersia, obeliski, głazy pamiątkowe

p.	Nazwa obiektu	Widniejący tekst	Autor, rok odsłonięcia	Rodzaj użytego materiału	Miejsce usytuowania obiektu	Inicjator, fundator, właściciel, zarządca (opiekun)	Uwagi
1	POMNIK KU CZCI WYZWOLIŁCIELI MIASTA/ POMNIK Wdzięczności	„ZWYCIĘSKIEJ ARMII RADZIECKIEJ WYZWOLIŁCIELCE ODWIECZNIE POLSKIEJ ZIEMI KOSZALIŃSKIEJ W X - LECIE POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ – SPOŁECZEŃSTWO MIASTA KOSZALINA”	Franciszek Duszenko, Adam Haupt, 1954r.	Różowy piaskowiec	Cmentarz Komunalny przy ul. Gnieźnieńskiej.		Lokalizacja pomnika była zmieniana – pierwotnie stał on na Placu Zwycięstwa.
2	POMNIK MARYI (BOGURODZICY DZIEWICY)	„BOGARODZICA DZIEWICA PAMIĄTKA NOWENNY 1000 - LECIA 1957 - 1966. MIESZKAŃCY ROKOSOWA	Jan Nowicki 1957	beton	Na skwerku w pobliżu kościoła pw. św. Wojciecha (skrzyżowanie Zwycięstwa i Artylerzystów)	mieszkańcy Rokosowa	Istnieje również inna data odsłonięcia – 1966 (źródło: Pomniki Koszalińskie, historia w kamieniu wyryta)
3	POMNIK WYZWOLENIA (nazywany też Pomnikiem Dwudziestolecia)	„BYLIŚMY – JESTEŚMY – BĘDZIEMY”	Michał Józefowicz, Andrzej Katzer, Andrzej Lorek, 04.03.1965r. (w 20. rocznicę wyzwolenia Koszalina)	Beton	Skwer Pionierów (koło Amfiteatru, ul. Piastowska)		Trzy dziesięciometrowe słupy, pod pomnikiem złożone są urny z ziemią z pól bitewnych (z walk o wyzwolenie ziemi koszalińskiej)
4	POMNIK BRATERSTWA BRONI (zwany też Ku czci poległych żołnierzy radzieckich)	„CMENTARZ WOJENNY ŻOŁNIERZY ARMII RADZIECKIEJ POLEGŁYCH W WALKACH O WYZWOLENIE ZIEMI KOSZALIŃSKIEJ W 1945 R.”- napisy po dwóch stronach wejścia na teren upamiętnienia; w języku polskim i rosyjskim	Melchior Zapolnik, Michał Kuśnierz, Romuald Grodzki, Ryszard Moroz, Ryszard Popik, Zygmunt Wujek, 04.11.1967r.	Beton	ul. Gnieźnieńska, Cmentarz Komunalny		
5	MONUMENT LUDWIKA ZAMENHOFA	„PER ESPERANTO, POR LA MONDPACO. L.ZAMENHOFOWI KOSZALINIANIE 1969”	Zygmunt Wujek, październik 1969r.	Granit	między Dzierżęcinką a gmachem EMPIK’u	Inicjatorem i fundatorem pomnika jest Polski Związek Esperantystów oddział w Koszalinie, członkowie związku opiekują się monumentem.	
6	POMNIK WIĘZI POLONII Z MACIERZĄ		Romuald Grodzki, 21.07.1976r.	Piaskowiec	Plac Polonii (obok Koszalińskiej Biblioteki Publicznej)	Wykonanie pomnika zostało zlecone przez Radę Ochrony Pomników i Prezydium MRN w Koszalinie, zaś fundatorem byli uczestnicy Festiwalu Chórów Polonijnych. Obelisk stoi na terenie Gminy Koszalin, zarządza nim Zarząd Dróg Miejskich.	Pomnik składa się z 3 części, najniższa symbolizuje lud polski, widnieją na niej matki i tulące się do nich dzieci, kobieta trzymająca chleb. Część środkowa – Matka Ziemia – ukazuje sylwetki żołnierzy odwrócone od patrzącego. Oni już odeszli, nie pamiętamy ich twarzy, pozostała jednak pamięć o ich cierpieniach i o najwyższej ofierze jaką ponieśli – o śmierci. Trzecia część – współczesność – zbieranie owoców, sianie zboża (praca). Nad tymi symbolami siedzą orły. Tu jest ich dom i będą go strzegły.
7	POMNIK – POPIERSIE CYPRIANA KAMILA NORWIDA	„CYPRIAN KAMIL NORWID 1821 – 1883”	Ferdynand Jarocho, 1980r. Zygmunt Wujek - cokół	Piaskowiec, brąz	Park Książąt Pomorskich ul. Grodzka (obok STP Dialog)	Inicjatorem upamiętnienia jest Henryka Rodkiewicz, założycielka Stowarzyszenia Teatr Propozycji „Dialog”	

8	PŁOMIENNE PTAKI („Tym, którzy walczyli o polskość i wolność Pomorza”)	„TYM, KTÓRZY WALCZYLI O POLSKOŚĆ I WOLNOŚĆ POMORZA”	Władysław Hasiór, 11.10.1982r.	Żeliwo, tablica z brązu	ul. Gdańska/ Jana Pawła II (przy Rondzie Kardynała Ignacego Jeża)	Pomnik znajduje się na terenie Politechniki Koszalińskiej.	Orłopodobne ptaki symbolizują Polskę i Polaków, jadą na bojowych rydwanach, ciągną pługi, towarzyszą im karabiny symbolizujące żołnierzy polskich, którzy walczyli o wyzwolenie Koszalina. Pługi symbolizują pierwszych osadników.
9	POMNIK RODŁA	„POLAK POLAKOWI BRATEM. W LX ROCZNICĘ POWOŁANIA V DZIELNICY ZWIĄZKU POLAKÓW W NIEMCZECH. PAMIĘCI TYCH, CO ODDALI ŻYCIE ZA POLSKĘ”	Zygmunt Wujek, 12.10.1982r.	Kamień, brąz	Plac Polonii, (obok Koszalińskiej Biblioteki Publicznej)		Kamienny obelisk zwieńczony orłem piastowskim. Zrekonstruowany w 2008 roku.
10	POMNIK POLSKICH NAUCZYCIELI TAJNEGO NAUCZANIA 1939 - 1945	„DLA NICH OJCZYZNĄ BYŁ JĘZYK I MOWA. JULIUSZ SŁOWACKI. SZKOŁA PODSTAWOWA nr 16 W KOSZALINIE im. POLSKICH NAUCZYCIELI TAJNEGO NAUCZANIA. KOSZALIN, DNIA 7.X.1983 R.”	Zygmunt Wujek, 06.10.1983r	Brąz (tablica), granit, beton	ul. Dąbka 1 (obok SP nr 16)	Pomnik ufundował Wydział Kultury Prez. WRN i Miejska Rada Narodowa w Koszalinie.	Odstąpienia dokonali p. Maria Hudymowa i p. Klemens Trzebiatowski - nauczyciele w czasach okupacji.
11	POMNIK KOTWICA	„W 40 - LECIE POWROTU KOSZALINA DO MACIERZY MIESZKANCOM OSIEDLA MORSKIE ZESPÓŁ BADAWCZY POMORZA PTN W KOSZALINIE”	4.03.1985r.,	Stal, beton, brąz (tablica)	ul. Bosmańska, w sąsiedztwie budynków 25 i 23	Polskie Towarzystwo Nautologiczne	
12	POMNIK OFIAR BOLSZEWIZMU/ POMNIK SYBIRAKÓW	„MĘŻCZYZKOM, KOBIECIOM, DZIECIOM WYWIEZIONYM DO ŁAGRÓW PÓŁNOCY, DALEKIEGO WSCHODU, KAZACHSTANU 10 II 1940 ZMARŁYM Z GŁODU, ZIMNA, PRZEŚLADOWAŃ, ROZSTRZELANYM W MASOWYCH EGZEKUCJACH ŻOŁNIERZOM POLEGŁYM NA POLU CHWAŁY”	Zygmunt Wujek (współpraca Dariusz Bachur) 19.11.1989r.	Piaskowiec, brąz, elementy metaloplastyki	ul. Zwycięstwa (obok Katedry NMP)	Komitet Budowy, Zygmunt Wujek, prałat Jan Borzyszkowski	

13	<p>POMNIK MARTYROLOGII NARODU POLSKIEGO</p> <p>TABLICE Epitafijne POŚWIĘCONE PAMIĘCI POLAKÓW</p>	<p>„PRZEZ WIELE LAT CZEKALIŚMY NA TO, ABY TEN GŁOS MOGŁ ZABRZMIEĆ (Jan Paweł II). KOSZALIN 1 VII 1991”</p> <p>- WSZYSTKIM ŻOŁNIERZOM WOJSKA POLSKIEGO POLEGŁYM W II WOJNIE ŚWIATOWEJ, - ŻOŁNIERZOM AK DEPORTOWANYM W LATACH 1944 - 1947 DO ŁAGRÓW NKWD BOROWICZACH ŚWIERDKOWSKICH. WYWÓZEK DOKONANO ZA ZGODĄ WŁADZ PRL, - W HOŁDZIE WSZYSTKIM DZIECIOM, KTÓRYM ODEBRANO ŻYCIE 1939 - 1945, - PAMIĘCI HARCERZY Z SZARYCH SZEREGÓW,</p> <p>- PAMIĘCI ZESŁAŃCÓW SYBERYJSKICH, - PAMIĘCI POLSKICH ROBOTNIKÓW PRZYMUSOWYCH TRZECIEJ RZESZY, - PAMIĘCI ŻOŁNIERZY GÓRNIKÓW 1949 - 1953, - POMORDOWANYM I REPRESJONOWANYM W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ OJCZYZNY W LATACH 1944 - 1956, - TABLICA OFIAR PRZEŚLADOWAŃ NIEMIECKICH I ROSYJSKICH, OFIAROM HITLEROWSKICH WIEZIEŃ, OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH, ŁAGRÓW I ZSYŁEK, - TABLICA PAMIĘCI POLSKICH JEŃCÓW WOJENNYCH - ZAMORDOWANYCH PRZEZ ROSJAN W 1940r. UMIESZCZONO URNY Z ZIEMIĄ Z DOŁÓW ŚMIERCI Z KOZIELSKA, STAROBIELSKA I OSTASZKOWA, MIEDNOJE I CHARKOWA, - ŻOŁNIERZOM AK I BCh POLEGŁYM I POMORDOWANYM W WALCE O WOLNOŚĆ NARODU POLSKIEGO 1939 - 1945, - ŻOŁNIERZOM POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY NA WSZYSTKICH FRONTACH II WOJNY ŚWIATOWEJ, - TABLICA POŚWIĘCONA PAMIĘCI POLSKIEJ LUDNOŚCI WYMORDOWANEJ PRZEZ NACJONALISTÓW UKRAIŃSKICH W LATACH 1941 - 1944 NA WOŁYNIU I WSCHODNIEJ MAŁOPOLSCE, - OFIAROM STANU WOJENNEGO ZAMORDOWANYM I REPRESJONOWANYM 1981 - 1990.</p> <p>- Orzeł, czas trwania powstania, napis „POWSTANCOM WIELKOPOLSKIM”</p>	<p>Architekt : R. Maciejko Rzeźbiarz: Z. Wujek 1.09.1995 r.</p> <p>Lipiec 2003</p> <p>13.12.2000</p> <p>28 grudnia 2010</p>	<p>Metalowy krzyż składający się z elementów wagonów kolejowych, Podstawa z kamienia , brąz (tablica), blacha repusowa, granit</p>	<p>Na cmentarzu komunalnym przy ul. Gnieźnieńskiej</p>	<p>Idea zrodziła się w zarządzie Światowego Związku AK - okręgu w Koszalinie</p> <p>Z inicjatywy Stowarzyszenia Przyjaciół Koszalina - M.Sprutta. Wsparcie władz Koszalina. Fundator - PGK</p>	<p>Powstał w 56 rocznicę napaści Niemiec na Polskę Poszczególne tablice powstawały z inicjatywy różnych stowarzyszeń.</p> <p>Pomnik odsłonił bp. I. Jeż</p> <p>Pomysł powstał w 90 rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego. Tablicę odsłoniła Ewa Węgrowska - Pachucy, córka powstańca.</p>
14	<p>OBELISK GENERAŁA KAZIMIERZA PUŁASKIEGO</p>	<p>„BOHATEROWI OBOJGA NARODÓW GEN. KAZIMIERZOWI PUŁASKIEMU W 218 ROCZNICĘ DEKLARACJI NIEPODLEGŁOŚCI STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI POŁOŻONO KAMIEŃ WĘGIELNY POD POMNIK GEN. KAZIMIERZA PUŁASKIEGO KONFEDERATOWI BARSKIEMU OBRONCY CZESTOCHOWY OJCU KAWALERII AMERYKAŃSKIEJ W 215 ROCZNICĘ ŚMIERCI POD SAVANNAH ZA WOLNOŚĆ AMERYKI”</p>	<p>Zygmunt Wujek, 8.10.1994r.</p>	<p>Kamień, elementy metaloplastyki brąz</p>	<p>ul. Piastowska (obok amfiteatru)</p>	<p>Inicjator: Stowarzyszenie Wspólnota Polska. Bałtyckie Towarzystwo Polska - Stany Zjednoczone Ameryki im. Pułaskiego</p>	
15	<p>POMNIK GENERAŁA WŁADYSŁAWA ANDERSA</p>	<p>GENERAŁOWI WŁADYSŁAWOWI ANDERSOWI W 50. ROCZNICĘ BITWY O MONTE CASSINO 1944 - 1994</p>	<p>Zygmunt Wujek, 11.06.1994r.</p>	<p>Piaskowiec, brąz miedz (miniatura klasztoru)</p>	<p>ul. Zwycięstwa (zieleniec przy wschodniej stronie placu Zwycięstwa)</p>	<p>Inicjator: związki kombatanckie.</p>	
16	<p>POMNIK PAPIEŻA JANA PAWŁA II</p>	<p>„STAĆ ZNAD BAŁTYKU PROSZĘ WAS WSZYSCY RODACY ABYŚCIE NIGDY NIE ZAPOMINALI BOŻEGO PRAWA I PRAWDY - JAM JEST PAN BÓG TWOJ - DEKALOG. JAN PAWEŁ II KOSZALIN, 1 CZERWCA 1991”</p>	<p>Anna Grabiwoda, Zygmunt Wujek, R. Maciejko, 02.06.1996r.</p>	<p>Brąz, piaskowiec</p>	<p>ul. Zwycięstwa (obok Katedry NMP)</p>	<p>Pomnik upamiętnia pobyt Papieża w Koszalinie w dniach 31.05 - 01.06.1991r., inicjatorem jego powstania był biskup Czesław Domin, fundatorami księża Diecezji Koszalińska - Kołobrzeskiej, przy wsparciu Urzędu Miejskiego w Koszalinie.</p>	

17	OBELISK POŚWIĘCONY PAPIEŻOWI JANOWI PAWŁOWI II TABLICA PAMIĄTKOWA PAPIEŻA JANA PAWŁA II (umieszczona na obelisku)	„UWAŻAJCIE SIEBIE ZA SŁUGI WOLNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA OJCZYZNY. OJCU ŚWIĘTEMU JANOWI PAWŁOWI II W PIĄTĄ ROCZNICĘ JEGO POBYTU NA TEJ ZIEMI FUNKCJONARIUSZE I PRACOWNICY COS SG W KOSZALINIE” „JAN PAWEŁ II 1920 - 2005 KOSZALIN 2.06.2006”	Projekt Andrzej Ciesielski, wykonawca Jerzy Bujnicki, 02.06.1996r. Ryszard Munzer, „Almark” 3.06.2006r.	Żelbeton Granit granit	przy wjeździe na teren Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej, ul. Piłsudskiego 92 - 95	Inicjator: bp. Czesław Domin i komendant Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej mjr Tadeusz Frydrych. Fundator: pracownicy i Zarząd Zakładowy Związku Zawodowego Pracowników Cywilnych MSWiA Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej	
18	POMNIK Z TABLICĄ POŚWIĘCONĄ POCHOWANYM W TYM MIEJSCU OSOBOM POMNIK DIAKONIS „SALEM”	(Napis w języku polskim i niemieckim) „JESUS CHRYSYTUS MÓWI: JA ŻYJĘ I WY ŻYC BĘDZIECIE!”	Zygmunt Wujek, 2.07.1993.	Marmur, brąz.	W pobliżu Szpitala Wojewódzkiego, ul. Chałubińskiego, na cmentarzu przyklasztornym.	Pomnik powstał z inicjatywy Zgromadzenia Diakonis - Salem oraz dyrekcji Szpitala.	W latach 1917 - 1944 na tym cmentarzu zostało pochowanych 30 siostr Zgromadzenia Diakonis - Salem, syn pastora Evansa i pastor Schiller.
19	POMNIK - POPIERSIE ADAMA MICKIEWICZA	„WITAJ JUTRZENKO SWOBODY! ADAMOWI MICKIEWICZOWI W 200 ROCZNICĘ URODZIN. RODACY. W 80 ROCZNICĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI - 1998” Na górnej bryle wykuto nazwy miejscowości związanych z ważnymi wydarzeniami w życiu poety: Nowogródek, Wilno, Konstantynopol, Paryż, Rzym, Petersburg, Odessa, Lozanna.	Zygmunt Wujek, 26.11.1998r.	Marmur, brąz, piaskowiec	ul. 1. Maja	Pomnik powstał z inicjatywy kadry pedagogicznej i uczniów I LO w Koszalinie. Środki na jego wykonanie zebrali uczniowie.	
20	POMNIK KSIĘDZA JERZEGO POPIEŁUSZKI	„ZŁO DOBREM ZWYCIĘŻAJ. SŁUGA BOŻY KSIĄDZ JERZY POPIEŁUSZKO 14 IX 1947 - 19 X 1984”	Zygmunt Wujek, 17.12.2001r.	Marmur, brąz	Teren Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie	Pomnik powstał z inicjatywy proboszcza parafii św. Kazimierza ks. Ryszarda Łopaciuka i prezesa Akcji Katolickiej Antoniego Sporeckiego	
21	POMNIK GENERAŁA WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO TABLICE (na bokach pomnika W. Sikorskiego)	GENERAŁ WŁADYSŁAW SIKORSKI 1881 - 1943 PREMIER RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ. NACZELNY WÓDZ POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH. WALCZYŁ I ZGINĄŁ ZA NASZĄ WOLNOŚĆ. SPOŁECZNOŚĆ MIASTA I POWIATU KOSZALIN. 4.07. 2003 R. - PAMIĘCI POLSKIEJ GÓLGOTY WSCHODU, - INWALIDOM WOJENNYM, - HARCERZOM I HARCERKOM, - ŻOŁNIERZOM RP WIEŹNIOM POLITYCZNYM, - ŻOŁNIERZOM WOJSKA POLSKIEGO I KONSPIRACJI NIEPODLEGŁOŚCIOWEJ ZWZ - AK.	Zygmunt Wujek, 4.07.2003r.	Granit, żeliwo patynowane, brąz	Skwer Ofiar Katyńskich ul. Dworcowa	Inicjatorem powstania pomnika jest Miejsko - Powiatowa Rada Kombatantów i Osób Represjonowanych, środki na jego wykonanie zostały zebrane przez kombatantów.	Pomnik odsłonięto w 60. rocznicę śmierci premiera na Gibraltarze.
22	POMNIK MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO	JÓZEF PIŁSUDSKI /1867 - 1935/ PIERWSZY MARSZAŁEK POLSKI. DAŁ POLSCIE WOLNOŚĆ, GRANICE, MOC I SZACUNEK. ZIARNEM POLSKI BYĆ JEDEN PROSTY CZŁOWIEK MOŻE, JAK W ZIARNKU ŻYTA - ŻYJE CAŁE PRZYSZŁE ZBOŻE”	Romuald Wiśniewski, Roman Maciejko, 11.11.2003r.	Brąz,	Plac Zwycięstwa	Inicjatorem i fundatorem pomnika jest Komitet Budowy Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego.	
23	W 85. ROCZNICĘ POWSTANIA PCK	„85 LAT PCK 1919 - 2004”	Henryk Gługa- projekt 2004r.	beton, granit, marmur	mały park między ul. Szymanowskiego i Matejki	Inicjatywa: lokalne władze PCK	
24	UPAMIĘTNIE NIE STAREGO CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO	PAMIĘCI SPOCZYWAJĄCYCH TU ŻYDÓW MIESZKAŃCÓW KOSZALINA. NIECH DUSZE ICH BĘDĄ ZWIĄZANE W WĘZEL ŻYCIA. KOSZALIN 2005.	2005-07-14	granit	ul. Orla	Fundator: Prezydent miasta Koszalina Mirosław Mikietyński	
25	POMNIK DROGI DO WOLNOŚCI/ POWSTAŃCÓW LISTOPADOWYCH	„LEĆ NASZ ORLE W GÓRNYM PĘDZIE/ SŁAWIE, POLSCE, ŚWIATU SŁUŻ (K.Delavigne) ŻOŁNIERZOM POLSKIM - POWSTAŃCOM LISTOPADOWYM INTERNOWANYM PRZEZ WŁADZĘ PRUSKIE W 1831R. BUDOWNICZYM DROGI PRZEZ GÓRĘ CHEŁMSKĄ RODACY”	Zygmunt Wujek, 29.11.2005r.	granit	Góra Chełmska. Ul. Słupska	Inicjatorem i fundatorem upamiętnienia jest Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.	Głaz waży ok. 10 ton, fundatorem upamiętnienia jest Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.
26	POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY NOWY CMENTARZ ŻYDOWSKI	(napis w 2 językach: polskim i hebrajskim) PAMIĘCI ŻYDÓW KOSZALIŃSKICH POCHOWANYCH NA NOWYM CMENTARZU (1900 - 1938). NIECH DUSZE ICH BĘDĄ ZWIĄZANE W WĘZELKU ŻYJĄCYCH.	Zygmunt Wujek, 24.05.2006r.	Piaskowiec	ul. Raclawicka obok budynku Politechniki Koszalińskiej	Inicjator: pracownicy naukowci Politechniki Koszalińskiej, ks. Henryk Romanik, Zdzisław Pacholski.	Jest to stylizowana płyta z płaskorzeźbą złamanego drzewa - powszechnego w żydowskiej sztuce sepulkralnej symbolu przerwanego życia. Upamiętnienie znajduje się na terenie Politechniki Koszalińskiej.

27	PAMIĘCI JANKA STAWISIŃSKIEGO (Jednemu z dziewięciu górników poległych w KWK "Wujek")	„JEDEN Z DZIEWIĘCIU GÓRNIKÓW POLEGŁYCH W KWK W XX ROCZNICĘ WYDARZEŃ KATOWICE 16 XII 2001 ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO”	25.01.2006.	Granit, czarny granit (tablica) Granit	ul. Janka Stawisińskiego i Zwycięstwa	Inicjator: Zarząd Województwa Śląskiego	Tablica powstała na Śląsku w 2001 r., a została odstonięta w 25 rocznicę pacyfikacji kopalni WUJEK
28	POMNIK – POPIERSIE PORUCZNIKA MIECZYŚLAWA KALINOWSKIEGO	Nie istnieje	Ferdynand Jarocha 1980 r.	Granit	Muzeum Obrony Przeciwlotniczej przy ul. Wojska Polskiego 70	Pomnik znajdował się na terenie jednostki wojskowej, w dawnej Wyższej Szkole Obrony Przeciwlotniczej.	
29	POMNIK – GŁAZ PREZYDENTÓW PIELGRZYMÓW – RYSZARDA KACZOROWSKIEGO I LECHA KACZYŃSKIEGO	„PAMIĘCI PIELGRZYMÓW DO SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ TRZYKROC PRZEDZIWNEJ PREZYDENTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ RYSZARDA KACZOROWSKIEGO 12.02.2000 LECHA KACZYŃSKIEGO 14.05.2009	Zygmunt Wujek 8.05.2011.	Kamień	Góra Chełmska - tuż za bramą wejściową na teren sanktuarium	Inicjator – Stowarzyszenie Marszałka Józefa Piłsudskiego	
30.							
31.	POMNIK – GŁAZ UPAMIĘTNIAJĄCY 70. ROCZNICĘ ZBRODNI KATYŃSKIEJ	„KATYŃ 1940 – 2010”	29.07.2011	Kamień, granitowa płyta	Skwer Ofiar Katyńskich	Inicjator Stowarzyszenie Rodzina Katyńska	(Uchwała Nr LX/705/2010 Rady Miejskiej w Klinie z dn. 28.10.2010 r.) Info. o zainstalowaniu z Głosu Koszalińskiego z 13.06.2011 r.
32.	POMNIK – GŁAZ UPAMIĘTNIAJĄCY POCHOWANYCH MIESZKAŃCÓW KOSZALINA	PAMIĘCI MIESZKAŃCÓW MIASTA KOSZALINA SPRZED 1945 ROKU Zum gedenken der burger der stadt Koslin KOSZALIN 2009	Zygmunt Wujek 29.05.2015	Kamień brąz (tablica)	Nieczynny cmentarz przy ul. T. Kościuszki	Stowarzyszenie Przyjaciół Koszalina Miasto Koszalin	(Uchwała Nr XL/456/2009 Rady Miejskiej w Koszalinie z dn. 24.09.2009 r.) pomnik upamiętniający 20.000 Niemców pochowanych na tym cmentarzu w latach 1819-1926
33.	POMNIK DLA UPAMIĘTNIAJĄCY BOHATERSTWA WITOLDA PIŁECKIEGO	W HOŁDZIE ROTMISTRZOWI WITOLDOWI PIŁECKIEMU (1901-1948), UCZESNIKOWI WOJEN 1920 I 1939 R., ŻOŁNIERZOWI ARMII KRAJOWEJ, II KORPUSU POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH, ORGANIZATOROWI RUCHU OPORU W NIEMIECKIM OBOZIE KONCENTRACYJNYM AUSCHWITZ, ZAMORDOWANEMU PRZEZ FUNKCJONARIUSZY REZIMU KOMUNISTYCZNEGO W WYNIKU ZBRODNI SĄDOWEJ. ZGINAŁ ZA WOLNA POLSKĘ.	Zygmunt Wujek 29.06.2012r.	Żeliwo patynowane na brąz, piaskowiec	Skwer przy ul. Witolda Piłckiego	Urząd ds. Komitantów i Osób Represjonowanych	(Uchwała Nr VII/82/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dn. 24.03.2011 r. Inicjatywa Koszalińskiego okręgu Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. poświęcony przez bp ks. Krzysztofa Zadarę
34.	ANIOŁ POKOJU	BOŻE UCZESŃ NAS ZWIASTUNAMI DOBREJ NOWINY	Zygmunt Wujek 1991r.	piaskowiec	przed Wyższym Seminarium Duchowym	Bp Ignacy Jeż i Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie	Pomnik powstał przed wizytą Ojca Świętego w Koszalinie
35.	POMNIK JANKA STAWISIŃSKIEGO	HEŁM: SP. JAN PAWEŁ STAWISIŃSKI, GÓRNIK; ZA ŚMIERĆ DLA JUTRA, ZA TEN ŁÓT SŁOŃCZNY, O POLSKO, ODMÓW ODPOCZYNEK WIECZNY. KRZYŻ: UGODZONY ŚMIERTELNĄ KULĄ 16 XII 1981 R. W KOPALNI WUJEK ZMARŁ 25 I 1982 R. MIAŁ 21 LAT.	Zygmunt Wujek	Granit, brąz	Miejsce spoczynku Janka Stawisińskiego na cmentarzu komunalnym	Zygmunt Wujek Paweł Michalak	Pomnik przedstawia krzyż i hełm Pomnik powstał w latach 1982-1983 roku.
36.	POMNIK PAMIĘCI ZMARŁYCH KOSZALINIAN	DLA UCZCZENIA PAMIĘCI ZMARŁYCH KOSZALINIAN.1996.	1997r. Zygmunt Wujek	piaskowiec	w pobliżu Koszalińskiej Biblioteki Publicznej	Fundator: Zygmunt Wujek	
37.	ŻOŁNIERZY RADZIECKICH	Tekst w języku rosyjskim: WIECZNA CHWAŁA BOHATEROM POLEGŁYM W WALCE O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ NASZEJ OJCZYZNY 1945	1945r.		ul. Gnieźnieńska 52 na prywatnej posesji		Wzniesiony został prawdopodobnie przez żołnierzy wojsk radzieckich i miał na celu oddanie przez towarzyszy walki hołdu poległym.
38.	POMNIK POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH	POWSTAŃCOM WIELKOPOLSKIM	Zygmunt Wujek 2010.12.28	Granit, piaskowiec	ul. Gnieźnieńska 44[teren Cmentarza Komunalnego]	Maciej Sprutta	Fundator: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej
39.	OBELISK TADEUSZA SURMIŃSKIEGO	W TYM MIEJSU DN.9.9.1960 R ZM. NAGLE W CZASIE PEŁNIENIA SŁUŻBY MGR INZ. TADEUSZ SURMIŃSKI ZASKUŻONY LEŚNIK		granit	Góra Chełmska	Fundator: leśniczy Julian Drob	
40.	OBELISK AUGUSTA LEOPOLDA VON FRITSCH		około 1860r.	piaskowiec	ul. Synów Pułku 8		Najstarszy istniejący pomnik w Koszalinie
41.	30-LECIA	W XXX-LECIE PRL – TOBIE OJCZYZNO 22.VII.1974 Na tablicy: <i>Gdy się chce bronić nie innych ciemnić, hasłem Polaka zginąć lub zwyciężyć.</i>	Zygmunt Wujek 1974.07.22	Granit, blach miedziana	ul. Morska 108 [teren ZS nr 8 im. Tadeusza Kościuszki]	Fundator: Firmy: Unima, Kazel, FUB	Pomnik wykonany z 3 granitowych sześcianów, ustawionych jeden na drugim. Na szczycie od frontu został umieszczony orzeł piastowski wytoczony z miedzianej blachy która nachodzi na dwa boki.

42.	POMNIK ROMUALDA TRAUGUTTA	ROMUALD TRAUGUTT 1826-1864	1992 r.	Granit czarny, żeliwo, beton(cokół)	ul. Wojska Polskiego 66 [teren Centrum Szkolenia Sił Powietrznych]		Pomnik został postawiony dla upamiętnienia nadania imienia Wyższej Szkole Oficerska Wojsk Obrony Przeciwlotniczej [obecnie Centrum Szkolenia Sił Powietrznych]. Pierwotnie popiersie wykonane było z patynowanego gipsu, zastąpione w 2009 r. żeliwnym.
43.	POMNIK RUDOLFA CLAUSIUSA	ENERGIA WSZECHŚWIATA JEST STAŁA. ENTROPIA WSZECHŚWIATA DAŻY DO MAXIMUM RUDOLF JULIUS EMMANUEL CLAUSIUS KOSZALIN 1922-BONN 1888 WSZELKIE OSIĄGNIĘCIA NAUKI SĄ DZIEDZICTWEM WSZYSTKICH NARODÓW.	2009.09.21	Granit, metal	ul. Śniadeckich 2 [przy głównym wejściu do Politechniki Koszalińskiej od strony ul. Jana Pawła II]		
44.	DZIECI UTRACONYCH	MIĘSCJE POCHÓWKU DZIECI UTRACONYCH. NIECH SPIĄ W POKOJU.	Krystyna Fałdyga- Solska 2012.03.24	granit	ul. Gnieźnińska [teren Cmentarza Komunalnego]	inicjatorem budowy pomnika był ks. Henryk Romanik, a koordynatorem projektu ks. Andrzej Wachowicz.	Fundatorem jest społeczeństwo Koszalina w trakcie zbiorów organizowanych przez Stowarzyszenie Vocatio Dei, wpłat na konto oraz przekazanie 1% podatku w ramach kampanii społecznej "Nasze na zawsze"
45.	ZOŁNIERZY 8. DYWIZJI	W HOŁDZIE TYM, KTÓRZY WALCZYLI I SŁUŻYLI W LATACH 1944-2001 W SZEREGACH 8 DYWIZJI PIECHOTY 8 DYWIZJI ZMOTORYZOWANEJ 8 DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ 8 DYWIZJI OBRONY WYBRZEŻA STOWARZYSZENIE ZOŁNIEZY 8. DYWIZJI IM. BARTOSZA GŁOWACKIEGO	2004.09.04	Granit, brąz, mosiądz	ul. 4 Marca 2 [teren 8. Koszalińskiego Pułku Przeciwlotniczego]		
46.	GŁAZ PAMIĘCI GMINY ŻYDOWSKIEJ	napis w języku polskim, niemieckim i angielskim PAMIĘCI GMINY ŻYDOWSKIEJ MIESZKAJĄCEJ W OKOLICACH KOSZALINA DO 1942. W TYM MIEJSCU STAŁA NAJWIEKSZA SYNAGOGA. 9-GO LISTOPADA 1938 ROKU NAZIŚCI SPALILI WSZYSTKIE SYNAGOGI I ZNISZCZYLI NAGROBKI ŻYDOWSKIE. DO 1942 ROKU OSTATNI ŻYDZI KOSZALIŃSCY ZOSTALI WYPĘDZENI, WIEKSZOŚĆ DO OBOZÓW ŚMIECI NA WSCHODZIE.	1999.10.03 Zygmunt Wujek	Granit, kamienie ze spalonej synagogi (cokół)	Park Książąt Pomorskich [pomiędzy ul. Szpitalną a Słowackiego].	Projekt: Zygmunt Wujek, tablica - Stowarzyszenie im. Dietricha Bonhoffera Wykonawca: Zygmunt Wujek	
47.	LAPIDARIUM NA CMĘNTARZU KOSZALIŃSKIM	Na głównej płycie napisy w j. Polskim i niemieckim: PAMIĘCI NIEMCÓW WYZNANIA EWANGELICKIEGO ORAZ WSZELKICH INNYCH WYZWAŃ , ŻYJĄCYCH I PRACUJĄCYCH PRZED NAMI W KOSZALINIE I OKOLICY. W RĘKACH TWOICH SĄ CZASY MOJE.	Zygmunt Wujek i Wiktor Wujek 23.05.2002	Granit, stal	Ul. Gnieźnińska 44	Inicjatywa: władze miejskie Koszalina i miasta Minden.	Lapidarium składa się ze 152 nagrobków i ich fragmentów pochodzących z różnych koszalińskich cmentarzy, które wcześniej znalazły się w magazynach PGK lub w zbiorach prywatnych.
48.	POMNIK JERZEGO POLPIEŁUSZKI (drugi w Koszalinie)		19.10.2010		Koło kościoła pw. św. Kazimierza		Poświęcił bp Krzysztof Zadarko. Pomnik wykonany i sprowadzony z Chin.
49.	PAMIĄTKA PIELGRZYMKI JANA PAWŁA II NA GÓRĘ CHEŁMSKĄ	1 CZERWCA 1991 R. PRZYBYŁ TU NA GÓRĘ CHEŁMSKĄ Z PIELGRZYMKĄ OJCIEC ŚW. JAN PAWEŁ II	Zygmunt Wujek	Granit, kamień	Góra Chełmska, ul. Słupska		
50.	POMNIK KARDYNAŁA IGNACEGO JEŻA		Romuald Wiśniewski 31 lipca 2015 r. ?	brąz	Pas zieleni vis-a-vis Prokuratury Rejonowej w Koszalinie ul. Zwycięstwa 107 (przy placu Wolności)	Stowarzyszenie im. Księdza Kardynała Ignacego Jeż	
51.	POPIERSIE STANISŁAWA MONIUSZKI	STANISŁAW MONIUSZKO 1819-1872	Stanisław Motyka 2014	Brąz	Foyer Filharmonii Koszalińskiej ul. Piastowska 2	Fundatorzy: Lions Club Koszalin Filharmonia Koszalińska im. Stanisława Moniuszki	

52	TABLICA UPAMIĘTNIAJĄCA INTERNOWANYCH „CHEŁMINIAKÓW”	<p>PO WPROWADZENIU STANU WOJENNEGO 13 XI 1981 R. WŁADZE KOMUNISTYCZNE OD 5 XI 1982 R. DO 3 II 1983 R. POZBAWIŁY WOLNOŚCI DZIAŁACZY I SYMPATYKÓW NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”, POD POZOREM TRZYMIESIĘCZNYCH WOJSKOWYCH ĆWICZEŃ REZERWY.</p> <p>INTERNOWANI NAJPIERW W JW 1223L W KOSZALINIE, ZOSTALI PRZEWIEZIENI POD KONIEC LISTOPADA 1982 R. DO ISTNIEJĄCEJ W UNIESCIU JW 3691. WOJSKOWYCH OBOZÓW INTERNOWANIA UTWORZONO 13. OGÓŁEM INTERNOWANO W NICH 1711 OSÓB. RZEKOME ĆWICZENIA MIAŁY NA CELU ODIZOLOWANIE I REPRESJONOWANIE W CIĘŻKICH WARUNKACH OSÓB, KTÓRE ODWAŻYŁY SIĘ SPRZECIWIĆ ZBRODNICZEMU TOTALITARYZMOWI. INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ STOWARZYSZENIE OSÓB INTERNOWANYCH CHEŁMINIACY 1982</p>	<p>Projekt: Rafał Raniowski Wykonawca: zakład kamieniarski KALCYT Piotr Ładziejrawski z Koszalina 23.09.2025 r.</p>	kamień	<p>plac przy kościele garnizonowym pw. św. Marcina przy skrzyżowaniu ulic 4 Marca i Zwycięstwa</p>		
----	---	--	---	--------	--	--	--

Adres źródłowy: <https://koszalin.pl/pl/page/pomniki-popiersia-obeliski-glazy-pamiatkowe?language=pl>